

**КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ туризму, бізнесу і
психології

КАФЕДРА психології і туризму

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ДЕФЕКТОЛОГІЯ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
С4 ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
**ПСИХОЛОГІЧНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ ТА
КОНСУЛЬТУВАННЯ**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	другий (магістерський)
КАФЕДРА	психології і туризму
ФАКУЛЬТЕТ	туризму, бізнесу і психології
ВИКЛАДАЧ	КИРИЛЕНКО Валентина Граціянівна кандидат психологічних наук, доцент
СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ	дисципліна вільного вибору студента
ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ У КРЕДИТАХ ЄКТС / ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	3 кредити ЄКТС / 90 годин
МОВА ВИКЛАДАННЯ	українська

КОРОТКА АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Що я вивчатиму?)

В рамках курсу здобувачі вивчатимуть перебіг дефектологічного розвитку у дитячому віці та організацію психологічного втручання відповідно до їх вікових, психофізіологічних особливостей. В зміст курсу також входять вправи і завдання, які допоможуть студенту розвинути власні навички професійної діяльності з різними групами дитячого населення.

Загальною методичною вимогою до вивчення дисципліни «Дефектологія» є вироблення особистісного ставлення студентів до її проблем на основі критичного вивчення та аналізу навчальної і наукової літератури. Мобілізації продуктивності засвоєння теоретичного матеріалу повинен розгляд на семінарських заняттях тих питань, які безпосередньо стосуються реальних фактів і подій сучасності, насамперед в Україні.

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Чому це потрібно й цікаво вивчати?)

опанування студентами системою знань з дефектології як комплексної науки, яка вивчає причини, механізми виникнення та розвитку відхилень у осіб з особливими освітніми потребами та розробляє науково обґрунтовані психолого-педагогічні корекційні впливи на даних осіб для забезпечення всебічної підготовки магістрів до наукової та практичної діяльності психолога, передусім у галузі освіти

Курс спрямований на підвищення рівня психологічної культури студентів, розвиток їхньої здатності будувати здорові, гармонійні стосунки в особистому, навчальному та професійному середовищі.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

(Чому я навчуся на цій дисципліні?)

В рамках курсу студенти мають можливість отримати знання про причини дефектів розвитку, підвищити навички психологічної допомоги окремим групам населення.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)

уміти самостійно здійснювати пошук, теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем сучасної дефектології,
уміти самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне обстеження осіб з порушенням розвитку,
уміти здійснювати психологічне консультування з використанням різноманітних наукових парадигм – як зарубіжних, так і вітчизняних – та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях, здатність забезпечувати психологічний супровід здобувачів освіти з ООП та осіб з інвалідністю в умовах інклюзивного навчання,
уміти здійснювати корекційно-розвиткову роботу з учасниками консультативного процесу

ВИДИ ЗАНЯТЬ І ЇХНІЙ РОЗПОДІЛ ЗА ГОДИНАМИ

лекції – 14 годин
семінарські заняття – 16 годин
самостійна робота – 60 годин

ТЕМАТИКА (ЗМІСТОВНІ МОДУЛІ) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. аномального розвитку

Науково-теоретичні засади нормального та

Тема 1: Теоретичні і методологічні основи дефектології. Закономірності та параметри оцінки психічного дизонтогенезу

Тема 2: Особливості діагностики порушення психічного розвитку дітей

Змістовий модуль II. Клініко-психологічна характеристика дітей з проблемами психофізичного розвитку, порушеннями поведінки та дисципліни й емоційно-вольової сфери.

Тема 3. Психологічна характеристика осіб з порушеннями аналізаторних систем. Діти з вадами мови та мовлення

Тема 4. Клініко-психологічна характеристика дітей та підлітків з ЗПР та соматичними захворюванням, порушенням розумового розвитку

Тема 5. Клініко-психологічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Діти з комплексними дефектами розвитку

Тема 6. Особливості розвитку дітей з порушеннями поведінки та емоційно-вольової сфери.

Тема 7. Організація навчання та виховання дітей з ООП. Психокорекційні та реабілітаційні технології для дітей з ООП.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ (РОЗПОДІЛ БАЛІВ І КРИТЕРІЇ)

Розподіл балів між видами навчальної діяльності:

форма підсумкового контролю	види навчальної діяльності здобувача	максимальна кількість балів
залік	аудиторна та самостійна робота	50
	модульна контрольна робота (МКР)	50
	залік	-

Підсумкова оцінка за дисципліну виставляється за наступною схемою:

підсумковий рейтинговий бал	оцінка за шкалою ЄКТС	підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
40 – 59	FX	
39 і менше	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів
(робота під час семінарів та/або практичних занять)

«5»	студент демонструє вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою, вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та першоджерела; вміє вводити та використовувати власні класифікації, аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; активно працює над практичними завданнями
«4»	студент демонструє достатньо вільне володіння матеріалом теми семінару; ознайомлений з рекомендованою літературою та першоджерелами, відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та вивчення першоджерел; допускає неточності та несуттєві (які кардинально не міняють суть) помилки у визначенні понять та категорій та іше, але легко усуває їх завдяки додатковим питанням; активно працює над практичними завданнями
«3»	студент частково володіє матеріалом теми семінару; репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначенні понять та категорій та інше; нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання; не включається в роботу над практичними завданнями

«2»	студент демонструє нездатність розкрити питання семінару; не опанував зміст теми, вкрай слабо знає або не ознайомлений з рекомендованою літературою, не володіє науковими фактами та категоріями, не знає основних закономірностей психічних явищ; показує низький рівень загальногуманітарного та наукового мислення; ігнорує роботу над практичними завданнями
-----	--

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів

«5»	робота виконана правильно, повністю і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані
«4»	робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності строго дотримані
«3»	робота виконана, але містить помилки, відбиває недостатній рівень знань та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань; вимоги академічної доброчесності дотримані частково
«2»	робота виконана на неприйнятно низькому рівні; оформлення не відповідає вимогам; вимоги академічної доброчесності не дотримані
«0»	робота не виконана

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи студентів

«5»	при виконанні завдання студент демонструє широку обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, дає вірне та коректне визначення основним поняттям і психологічним термінам; вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки
«4»	при виконанні завдання студент показав достатню обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, але виявляє при цьому недостатнє вміння самостійно проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коментарі і висновки
«3»	при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, низьке розуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, труднощі у проведенні аналізу психологічної ситуації або емпіричних даних та формулюванні коректних та вірних коментарів і висновків

«2»	при виконанні завдання студент показав обмежену обізнаність у змісті теоретичного матеріалу з дисципліни, нерозуміння принципів підходу до емпіричного вивчення психологічних феноменів, невміння проводити аналіз психологічної ситуації або емпіричних даних та формулювати коректні і вірні коментарі та висновки
«0»	робота не виконана

Умови допуску до заліку: повне виконання програми курсу та всіх видів робіт, відпрацювання пропущених лекцій і семінарських занять, виконання самостійної роботи, успішне виконання модульної контрольної роботи.

- ✓ Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.
- ✓ Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60.

Критерії оцінювання відповіді на заліку:

критерії оцінювання	шкала оцінювання	
	«зараховано»	«не зараховано»
відповідність відповіді змісту питання	відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі	відповідь здобувача лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. основні проблеми визначено нечітко / не визначено
повнота і ґрунтовність відповіді	основні питання розкриті повністю і ґрунтовно	основні питання розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті
термінологічна коректність	здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни	здобувач майже не користується професійною термінологією

ПОЛІТИКА КУРСУ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА

- ✓ забезпечити викладання навчальної дисципліни згідно робочого плану;
- ✓ дотримуватися норм педагогічної етики, з повагою ставитися до особистості здобувачів;
- ✓ оцінювати навчальні досягнення здобувачів з опорою на визначені критерії для

- ✓ відповідних видів навчальної діяльності (див. вище);
- ✓ надавати відповіді на питання студентів щодо змісту курсу та організації навчання;
- ✓ залишатися доступним для комунікації у спосіб, визначений у силабусі.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТУДЕНТА

- ✓ виконати навчальну програму курсу в повному обсязі;
- ✓ дотримуватися у спілкуванні норм ділової етики,
- ✓ з повагою ставитися до інших здобувачів і викладача;
- ✓ дотримуватися вимог політики курсу, що зазначені нижче

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Для оперативної комунікації з викладачем щодо змістовних та організаційних питань з курсу рекомендується користуватись чатом в системі Microsoft Teams.

Перед тим, як надсилати викладачу питання, рекомендується перевірити чи не міститься відповідь на питання в тексті силабусу або серед матеріалів курсу (наприклад, у відповідній команді курсу в системі Teams або на платформі Moodle); звернутися з питанням до одногрупників, які можуть знати необхідну інформацію.

ВІДВІДУВАННЯ І ПРОПУСКИ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Відвідування здобувачами освіти лекційних і семінарських занять є обов'язковою умовою успішного проходження навчальної дисципліни.

Відсутність (з поважної та неповажної причини) на лекційному або семінарському занятті не звільняє від навчальної відповідальності і має бути відпрацьована, як це передбачено відповідним Порядком відпрацювання пропущених занять.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ Й ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Дефектологічний словник: навчальний посібник. За ред. Бондаря В.І., Синьова В.М. Київ: «МП Леся», 2011.

2. Кириленко В.Г. (2015) Основи дефектології. Навч-посіб. і рекомендації з вивчення дисципліни для студентів КНЛУ спеціальності «психологія». Київ: вид-во «Гарант СВ»

3. Колупаєва А.А., Савчук Л. О. (2011) Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання: науково-методичний посібник. Київ: АТОПОЛ.

4. Костюк Г.С. (1994) Про роль спадковості, середовища і виховання в психічному розвитку дитини. Розвиток і виховання. *Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості*. Київ, 98-184

5. Синьов В.М., Кобернік Г.М. (1994) Основи дефектології. Київ: Вища шкл.

6. Синьов В.М., Матвєєва М. П., Хохліна О.П. (2008) Психологія розумово відсталої дитини: Підручник. Київ: Знання.

7. Спеціальна педагогіка: Понятійно-термінологічний словник (За ред. В.І.Бондаря). Луганськ: Альма-матер, 2003.

ФОРМИ І СПОСОБИ ПОТОЧНОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Форма семестрового контролю – ЗАЛК в усній формі.

Поточний контроль передбачає:

- ✓ оцінювання усних відповідей здобувачів під час семінарських занять;
- ✓ оцінювання позааудиторних самостійних робіт